

Nesten alle gjør disse feilene med ny terrasse

Ny terrasse? Ikke gjør de samme feilene som de fleste. Ekspertene er enige om én ting: valg av produkt betyr mye mindre enn hvordan og når du gjør jobben.

Av Chera Westman/ifi.no, ifi.no

Mange tror at ny terrasse bør stå urørt i en hel sesong eller to før man i det hele tatt tenker på overflatebehandling. Det er en myte. Du trenger ikke vente så lenge. Det som faktisk betyr noe er at treverket har rukket å tørke skikkelig etter impregneringsbehandlingen det har gjennomgått. Ved godt vær går den prosessen ofte unna i løpet av noen uker innen samme sesong som plattingen ble lagt.

Tvert imot bør du ikke vente for lenge. Jo lenger de nye terrassebordene står ubehandlet i sol og regn, desto mer slites treverket av UV-stråling og fuktopptak. Dette gjør selve behandlingsjobben tyngre og resultatet dårligere. Venter du ett helt år eller mer, risikerer att jobben blir mer omfattende enn nødvendig da de ytterste trefibrene kan ha blitt brutt ned og at bordene har fått «pels» som må vaskes og koster vekk.

Vi tok en prat med tre eksperter som daglig svarer på spørsmål om overflatebehandling, og de er slående enige om hva som skiller dem som lykkes fra dem som ikke gjør det.

SLITES: Solens UV-stråler bryter ned treverk som ikke er overflatebehandlet. Resultatet blir grått og flisete treverk.

Treverket bestemmer – ikke du

Nye terrasser bygges regel bygget av trykkimpregnert tre. Det inneholder mye fukt rett etter montering, og den fukten må ut før du begynner å behandle. Her er neste skritt der mange trækker feil. Det er like ille å være for ivrig som å vente for lenge.

– Treverket må være rent, tørt og fast. Under 16 prosent relativ fuktighet. Det høres banalt ut, men det er her de fleste roter det til, sier Eirik Larsen, produktrådgiver hos Gjøco.

Fuktig treverk tar ikke imot oljer og beiser slik det skal, og resultatet kan bli at produktet ikke fester seg skikkelig – eller at det flasser av allerede første sesong.

Den raskeste måten å få nytt trykkimpregnert treverk til å tørke er faktisk ved å tilføre mer fukt. Altså ved å vaske bordene godt. Dette fjerner overskuddssalter fra overflaten som stenger fukt inne.

FØR BEHANDLING: Fuktig treverk tar ikke imot oljer og beiser slik det skal, og resultatet kan bli at produktet ikke fester seg skikkelig – eller at det flasser av allerede første sesong.

Olje jobbes inn – den smøres ikke på

Her er en annen klassiker. Mange er vant med å male, og overfører den logikken til terrassen: dyppe penselen i produktet, smøre på, ferdig. Det funker greit med maling, men ikke med terrasseolje eller terrassebeis.

– Svært mange av dem som behandler terrassen sin gjør det feil, sier malermester Roger Fridheim, teknisk produktsupport hos Flügger.

– Folk skjønner ikke at olje og beis skal jobbes inn i treverket. Målet er ikke å bygge film på overflaten.

Det betyr at du aktivt må bearbeide inn oljen eller beisen med pad eller bred pensel, og tørke av overskuddet. Det er ikke nok å pensle over og gå videre. Olje og beis som blir liggende på overflaten uten å trekke inn, vil klistre seg, samle støv og gi et ufint resultat.

Beis eller olje – hva skal du velge?

For deg med ny terrasse er valget av produkt et relevant spørsmål, og svaret avhenger litt av hva du ønsker for resultat og ser for deg av fremtidig vedlikeholdsarbeid. Valgmulighetene er mange, her er noen av de vanligste produkttypene:

De viktigste forskjellene:

Terrassebeis vs. terrasseolje

Terrasseolje trenger inn i treverket og metter fibrene, uten å danne film på overflaten. Den bevarer treets naturlige bevegelse, er enkel å vedlikeholde (bare påfør nytt lag), og er tilgivende ved reparasjon – ingen synlige skjøter. Ulempen er at den slites raskere og krever behandling hvert 1–2 år.

Terrassebeis danner en tynnere overflatefilm enn maling, men mer enn olje. Den gir bedre fargedekning og UV-beskyttelse, og holder lengre (2–4 år). Ulempen er at den kan flasse eller skalle av over tid. Reparasjon krever ofte at du behandler hele flaten for å unngå skjøter.

Vanntynnet vs. alkydbasert

Vanntynnet (vannbasert):

Rask tørketid (2–4 timer)

TØRT NOK: Nyimpregnerte terrassebord må tørke ut før de kan overflatebehandles.

Felles for alle behandlingene som finnes på markedet er at du får en glattere og mer behagelig overflate. Fargen holder seg jevnt over tid, og behandlingene begrenser faren for at treverket skades av fukt, sprekker opp eller at du får fliser i føttene.

Oljebasert terrassebeis er et populært valg fordi den kombinerer det beste fra begge verdener: den penetrerer treverket som en olje, men gir farge og UV-beskyttelse som en beis. Vanntynnede terrassebeiser tørker ofte raskere og kan være mer praktisk hvis du har et kort værvindu, og vil få jobben unna på kort tid. De har ofte fargestabilitet, og du får et jevnt og fint uttrykk.

– Vannfortynnbart er mer sårbart dersom underlaget ikke er helt rent og tørt. Oljebaserte, whitesprittynnede produkter er generelt enklere å jobbe med og gir lengre åpningstid.

Sommeren er kort

Overflatebehandling av utendørs treverk er avhengig av godt vær. Oppholdsvær og gode temperaturer trengs både mens jobben utføres, og mens behandlingen tørker og herder. Dette kan være en utfordring i enkelte deler av vårt utstrakte land. Finner du at den norske sommeren er for kort for å både bygge terrasse, la treverket tørke, og overflatebehandle før det blir for kaldt og vått, finnes løsninger som gjør at jobben ikke blir større til våren:

– Seasonite brukes nettopp på nytt og fuktig treverk som skal beskyttes mot nedbrytning. Produktet lager et slags kjemisk «lokk» som kontrollerer opptørkingen av treverket, sier Pieter Spilling, produktspesialist hos Owatrol i Norge. – Det gir UV-beskyttelse og sørger for at treverket tørker mer kontrollert, slik at du unngår at bordene sprekker og vrir seg i påvente av neste vår.

Seasonite er ikke et fargesettende produkt i tradisjonell forstand – det er mer en stabiliserende

førstebehandling for ferskt virke. Når treverket etterpå er tørt, kan det overflatebehandles som normalt med beis eller olje.

Ikke la KI overstyre fagfolkene

En liten kuriositet til slutt: fagfolk i bransjen opplever stadig oftere at kundene utfordrer rådene deres – med kunstig intelligens, KI, som kilde.

– Vi gir en anbefaling, og så kommer de tilbake og sier: «men KI sier noe annet», sier Eirik Larsen og rister på hodet.

Det er lett å le av, men poenget er seriøst: generelle råd fra en kunstig intelligens er ikke det samme som fagkunnskap om akkurat ditt produkt, ditt treverk og din terrasse.

– Snakk med faghandelen! oppfordrer han.

Huskeliste for ny terrasse

Skal du behandle ny terrasse denne sommeren? Her er i korte trekk det du trenger å huske:

Vask bort overskuddssalter og skitt fra overflaten eller bruk Seasonite på fuktig virke som et første steg

Vent med overflatebehandling til treverket er tørt (under 15-18 % fuktighet)

Jobb olje og beis inn i treverket – ikke smør den oppå

Unngå påføring i sterk sol, kulde eller rett før regn

Er du usikker – spør i fargehandelen. Det er faktisk det de er der for.

Mer informasjon

- Jordan: <http://www.jordanvethvordan.no>

- Owatrol: <https://owatrol.no>

- Gjøco: <https://gjoco.no>

- Flügger: <https://www.flugger.no>